

Drijvende kracht

Jaarplan 2026: verbindend, ondersteunend en samen

Drijvende kracht

Inleiding

Dit is het jaarplan 2026, een plan dat de basis kent in het strategisch plan 2025-2028 van de KNZB: '[Drijvende kracht](#)'. In het meerjarenplan zijn de kansen en bedreigingen voor de zwemsport in kaart gebracht en zijn zes speerpunten geïdentificeerd waar we ons op richten in de periode 2025-2028. Ook is inhoud gegeven aan de manier waarop we uitvoering gaan geven aan die speerpunten. Het richten en bundelen van de passie en energie die zoveel mensen rondom de zwemsport ervaren is het doel van het meerjarenplan. Een krachtige beweging die niet alleen onszelf verbindt, maar ook nog meer Nederlanders zal verleiden om zich bij ons aan te sluiten en onderdeel te worden van een trotse en sterke zwemcommunity.

Speerpunten

1. Verbinding in de zwemcommunity vergroten
2. Verenigingen versterken
3. Binden van zwemmers
4. Bevorderen van een veilig & prettig sportklimaat
5. Duurzaam ontwikkelen en presteren
6. Toegankelijkheid van zwemmen bevorderen

In de wetenschap dat lang niet alles door ons beïnvloedbaar is, zijn deze zes speerpunten geïdentificeerd. Speerpunten die aansluiten bij de sportagenda van NOC*NSF en derhalve ook vanuit een sportbrede beweging op steun kunnen rekenen.

De speerpunten dragen bij aan het versterken van de kerntaken van de KNZB. Zo is door de komst van provinciale accountmanagers de rol van de KNZB in de informatievoorziening richting leden en verenigingen verbeterd. Verder is de eredivisie waterpolo in eendrachtige samenwerking tussen verenigingen en KNZB versterkt. Ook zijn de opleidingen voor clubscheidsrechters veranderd en verbeterd.

Samen zijn wij één KNZB. We doen liever twee dingen goed dan drie half. En we vieren successen!

Kerntaken KNZB

Alles wat komt kijken bij het organiseren van competities, wedstrijden en evenementen voor alle disciplines: beachwaterpolo, open waterzwemmen, schoonspringen, synchroonzwemmen, waterbasketbal, waterpolo en wedstrijdzwemmen;

Het ondersteunen en helpen van leden en verenigingen;

Het opleiden en ontwikkelen van sporttechnisch, bestuurlijk en wedstrijdtechnisch kader;

Het uitvoeren van onze topsport- en talentontwikkelingsprogramma's;

Het onderhouden en ontwikkelen van relaties met partners;

Het vinden van financiering voor alle activiteiten die we uitvoeren, en

Het communiceren over wat we (niet) doen en het zichtbaar maken van de sporten en het sportaanbod.

1. Verbinding in de zwemcommunity vergroten

Hoofddoel 2025-2028: De KNZB vergroot het aantal promoters van de zwemgemeenschap (nulmeting in 2025).

- o Actiedoelen:

- Verhogen van de NPS scores (nulmeting in 2025)
- Verhogen ledentevredenheid (o.a. door snelle responstijd) (6,2 in 2024)
- Groei # contacten met verenigingen (o.a. door (regio)bijeenkomsten) (nulmeting in 2025)
- Groei # volgers van de KNZB-kanalen

De groep zwemmers verenigd binnen de bond wil de sport samen en structureel beoefenen, wil zich met anderen meten en de krachten bundelen om de zwemsport duurzaam te versterken. Dat kan alleen door samen een community te vormen en daarbinnen afspraken met elkaar te maken over spelregels, beleid en over de inzet van middelen.

Om de doelen uit het meerjarenplan te bereiken voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- Om het contact met verenigingen te versterken, brengen we zwemverenigingen bij elkaar. Zo zorgen we er bijvoorbeeld voor dat alle verenigingen aanwezig kunnen zijn bij een provinciale bijeenkomst;
- We gaan de contacten met leden en verenigingen directer organiseren. Daarmee willen we de ledentevredenheid laten groeien van een 6,2 naar structureel een 7,0;
- We organiseren een nationaal zwemcongres met als doel de zwemcommunity bij elkaar te brengen;
- Verenigingen worden actief betrokken bij evenementen ter promotie van de zwemsport en om de verbinding in de zwemgemeenschap te vergroten, mede voor dit doel is de intentie de EK Parazwemmen in 2026 in Nederland te organiseren, waarvoor World Para Swimming gesprekspartner is.

2. Verenigingen versterken

Hoofddoel 2025-2028: Alle KNZB-verenigingen¹ zijn sterke verenigingen (nulmeting in 2025)

- Actiedoelen:
 - Landelijk ontsluiten en delen van minimaal 5 best practices per jaar
 - Groei van het aantal deelnemers in kaderopleidingen (305 in 2024)
 - Minimaal 10 zwemverenigingen per jaar starten met een professional.
 - Per provincie is er een accountmanager in verbinding met de zwemverenigingen

We onderkennen dat ontwikkelingen zoals individualisering, consumentisme en prijsstijgingen voor velen van ons een uitdaging zijn. Als collectief moeten we elkaar daarom zo goed mogelijk ondersteunen, zodat iedere vereniging zich toekomstbestendig kan ontwikkelen op zowel sportief, organisatorisch als maatschappelijk vlak.

Om de doelen uit het meerjarenplan te bereiken voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- We bieden ondersteuning op maat op de drie meest genoemde thema's/knelpunten - tekort badwater, tekort aan opgeleid kader en ledenwerving - die in de contacten met verenigingen naar voren zijn gekomen;
- Het aantal deelnemers in kaderopleidingen groeit verder (meting eind 2025);
- Om het sporttechnisch kader bij verenigingen te versterken, realiseren en lanceren we een trainersplatform;
- We evalueren de aanpak en de strategie van aanstelling van professionals bij verenigingen en herijken de meerjarendoelstelling;
- De 12 provinciaal accountmanagers spreken alle verenigingen minstens één keer per jaar.

3. Binden van zwemmers

Hoofddoel 2025-2028: groei van het aantal actief verbonden zwemmers (stand op 31-12-2024)

- Actiedoelen:
 - Jaarlijks minimaal 1 pilot/introductie van (ver)nieuwe product/markt combinatie
 - Modernisering van het lidmaatschapsmodel (project aanpak)
 - Jaarlijkse reductie van de uitstroom van leden (eerste meting in 2025)

Het binden van zwemmers is niet voor niets een speerpunt nu het animo voor het traditionele aanbod terugloopt. Want ondanks dat het animo voor het traditionele aanbod nog steeds heel groot is, zullen we als zwemsport moeten innoveren om te voorkomen dat zwemverenigingen en de community als geheel gaan krimpen. Er ligt een belangrijke opgave om vernieuwde zwemconcepten en bindingsvormen te ontwikkelen en aan te bieden om daarmee in te spelen op de veranderende behoefte van de hedendaagse sporter.

Om de doelen uit het meerjarenplan te bereiken voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- Het gemoderniseerde contributiemodel (presentatie op de ALV in december 2025) wordt in 2026 achter de schermen geïmplementeerd door een jaar proef te draaien en stapsgewijs verder voor te bereiden voor implementatie. In 2026 worden ook financiële en niet-financiële indicatoren opgesteld om zo de haalbaarheid te toetsen;
- Op basis van de in 2025 ontwikkelde visie op volwassenenzwemmen (voorheen: mastersport visie) ontwikkelen we het volwassenenzwemmen verder via een stapsgewijze aanpak, waarin we samen met verenigingen toewerken naar een breder en duurzaam aanbod dat aansluit bij de wensen van volwassen zwemmers;
- In lijn met de jeugdsportvisie zoeken we samen met verenigingen per sporttak naar een gedragen doorvertaling naar passende formats voor de jongste jeugd. Hierbij zijn de volgende principes leidend: (1) kinderen centraal, (2) plezier voorop, (3) bewuste en bekwaame begeleiding en (4) een veilige basis. Gezette stappen worden gemonitord en geëvalueerd, op basis waarvan wordt besloten wat we daarna doen;
- We implementeren vijf initiatieven om zwemmers actief te binden en zo de uitstroom van leden te reduceren.

4. Bevorderen van een veilig & prettig sportklimaat

Hoofddoel 2025-2028: zwemmers geven het sportklimaat minimaal een 7,5 (nulmeting in 2025)

- Actiedoelen:
 - De KNZB stelt een handboek Veilig en Integer Sportklimaat ter beschikking
 - Alle verenigingen voldoen aan de vier basiseisen voor sociale veiligheid
 - De KNZB ondersteunt de leden en verenigingen met een zichtbaar en bereikbaar meldpunt voor advies, ondersteuning en de registratie en opvolging van meldingen. Meldingen worden tijdig, efficiënt en effectief opgevolgd
 - Percentage tuchtzaken (verbaal & fysieke overtredingen) tov omvang sportaanbod daalt

Een veilig en prettig sportklimaat heeft een aantrekkingskracht op sporters, vrijwilligers, sponsors en fans. Dat geldt voor de lokale zwemvereniging maar ook voor de KNZB als geheel. Dit juist in een tijd waarin maatschappelijk gezien er een vergrootglas gericht is op (on)gewenst gedrag en onderlinge verhoudingen. Daarom is het niet alleen van belang dat we de onderlinge contacten intensiveren maar ook dat we die positief laden.

Om de doelen uit het meerjarenplan te bereiken voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- 80% van de verenigingen voldoet aan de vier basiseisen voor sociale veiligheid (de 4 V's);
- In de Code Blauw versterken we de focus op positieve gedragsbeïnvloeding. Als gedrag of acties niet goed zijn, praten we dat niet goed, maar zorgen we dat we hiervan leren. Dit geldt voor iedereen;
- Om goed en veilig sportklimaat te stimuleren en het aantal tuchtzaken omlaag te brengen starten we in het seizoen 2026/2027 de Campagne Fair Play Waterpolo;
- Om verdere vervolgacties te bepalen monitoren we het percentage tuchtzaken (verbaal & fysieke overtredingen) t.o.v. omvang sportaanbod.

5. Duurzaam ontwikkelen en presteren

Hoofddoel 2025-2028: Inspirerende prestaties die leiden tot resultaten in de mondiale top-10 in alle zwemsporten

- Actiedoelen:
 - Optimaliseren talentherkenning en -ontwikkeling S-2 & S-1 voor internationale aansluiting
 - Groei van podium- en finaleplaatsen op mondiale & Europese eindtoernooien (doelstelling per toernooi)
 - Uitvoeren investeringsplannen
 - We helpen onze topsporters een inspiratiebron te zijn voor jeugd- en breedtesport
 - Toename aanwas via clubs op hoger instapniveau (nulmeting in 2025)

Presteren op mondiaal niveau is niet alleen een doel op zich maar juist ook een instrument om de zwemsport te versterken. Onze topatleten en hun prestaties zorgen voor trots en inspiratie. Topsport prestaties zorgen bovendien voor zichtbaarheid (in de media) en daarmee voor groei van de waarde van onze sport. Datzelfde geldt voor evenementen in eigen land, die als platform dienen om de sport in de spotlight te zetten en tevens benut kunnen worden om doelstellingen van overheden en het bedrijfsleven te vervullen.

Om de doelen uit het meerjarenplan te halen voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- We willen talenten langer bij hun club kunnen opleiden; om dat beleid te versterken doen we een eerste meting van instapniveau van aanwas vanuit clubs;
- We zetten in op ontwikkeltrajecten voor scheidsrechters (van club tot bond), waarbij ze begeleiding en online scholing krijgen;
- We gaan samen met de betrokken verenigingen door met het project om de waterpolocompetities te versterken en de zichtbaarheid en aantrekkingskracht te vergroten;
- Atleten actief binnen de topsportstructuur van de KNZB beoordelen de topsportcultuur als prettig en veilig;
- We willen een groei van het aantal podium- en finaleplaatsen op mondiale en Europese eindtoernooien. Per toernooi wordt er een doelstelling bepaald.

6. Toegankelijkheid van zwemmen bevorderen

Hoofddoel 2025-2028: Iedere inwoner van Nederland die wil zwemmen kan dat doen binnen acceptabele omstandigheden wat betreft kosten, afstand en tijd.

- Actiedoelen:
 - Na een pilot in 2025, pakken per 2026 per jaar 25 verenigingen een rol in het verbeteren van de exploitatie van baden
 - Versterken van de netwerk- en kennispositie van de KNZB (project aanpak)
 - Jaarlijks benutten 50 verenigingen de lobby toolkit op haar lokale niveau
 - Ontwikkelen van een gezamenlijke landelijke lobby agenda samen met andere “water-partijen” (project aanpak)

We realiseren ons als geen ander dat de toegankelijkheid van het zwemmen onder druk staat als gevolg van bezuinigingen, hoge energiekosten en schaarste aan badwater. Een belangrijk speerpunt waar we de komende jaren dan ook op in zetten, is zorg te dragen dat regelmatig zwemmen voor iedereen in Nederland mogelijk blijft.

Om de doelen uit het meerjarenplan te halen voeren we in 2026 de volgende zaken uit:

- Door versterking van de dienstverlening aan verenigingen willen we verenigingen in staat stellen de samenwerking rond de exploitatie van de baden te verbeteren;
- Om verenigingen beter te kunnen ondersteunen in vraagstukken rond toegankelijkheid en lokale lobby hebben we in 2026 inzicht in welke zwembaden door welke vereniging worden gebruikt, inclusief de eigenaarssituatie en technische specificaties;
- In 2026 ontwikkelen we een aanpak rond public affairs op alle niveaus, waarmee we de KNZB als drijvende kracht – als autoriteit - binnen het zwemlandschap herpositioneren, startend bij de problematieken waar verenigingen met name mee te maken hebben – badwater, kader en ledenwerving - en hoe het leszwemmen hier een rol kan spelen.

Tot slot

In het strategische plan van de KNZB (2025 t/m 2028) staan zes speerpunten centraal. Deze speerpunten krijgen jaarlijks een vertaling in het jaarplan, zoals nu voor 2026. Hiermee wordt concreet gemaakt welke stappen er wanneer per speerpunten gezet zullen worden. Dit wordt logischerwijs gekoppeld aan het beschikbare budget en capaciteit. Niet alles kan in één keer en sommige doelen zullen alleen gerealiseerd worden als daar meerjarig op wordt ingezet. Ook is het goed ons te realiseren dat wanneer het budgettair kader wijzigt, ambities mogelijk bijgesteld dienen te worden. Wat in ieder geval geldt, is dat wanneer we ons ambities waar willen maken de inzet daarop van ons allemaal moeten komen. Met elkaar zijn we aan zet om de zwemsport in Nederland in al haar uitingsvormen te versterken. Dit door de komende jaren de gewenste verbeteringen door te voeren binnen de eigen vereniging maar ook door kennis en ervaring te delen of juist gebruik te maken van datgene andere clubs al uitgedacht hebben. Met elkaar kunnen we van veel grotere betekenis zijn voor elkaar, voor onze sporters en zodoende voor Nederland. Laten we onze drijvende krachten bundelen en samen invulling en uitvoering geven aan ons strategisch plan 2025-2028.